

Den 31. maj 2023

Det Veterinærmedicinske Råd kommenterer den betydelige stigning i forbruget af antibiotika i dansk griseproduktion

Det Veterinærmedicinske Råd noterer med bekymring, at mængden af anvendt antibiotika pr år i dansk griseproduktion efter et fald i en række år er steget til niveauet før 2020.

Mængden af anvendt antibiotika i kg til behandling af danske grise (alle aldersgrupper, alle indikationer) var faldende i perioden 2018 – 2021.

Det Veterinærmedicinske Råd anbefalede, at der ikke blev fastsat nye reduktionsmål i 2023, men at de allerede opnåede resultater blev vurderet inden fastsættelse af nye reduktionsmål.

På trods af anbefalingerne skete der ikke en gradvis reduktion af anvendelsen af medicinsk zink i perioden fra 2019 indtil ophør af markedsføringstilladelsen for medicinsk zink den 26. juni 2022. Siden ophør af markedsføringstilladelsen for medicinsk zink i juni 2022 er mængden af anvendt antibiotika til fravænningsgrise steget markant, på trods af at griseproduktionen målt i antal grise og kg biomasse er faldet.

Anbefalinger

Det Veterinærmedicinske Råd anbefaler, at reduktionsmålsætningen for årene 2019 – 2022 (i alt 8 %) fastholdes, og at der for årene 2024 – 2027 fastsættes yderligere reduktionsmål. Det antages, at det for at nå disse mål vil være nødvendigt at se på en række parametre, hvoraf nogle vil være frivillige, men anbefalelsesværdige og andre vil skulle have karakter af krav.

I gruppen af frivillige tiltag for at nedbringe antibiotikaforbruget vil det skulle overvejes at

- øge anvendelsen af vacciner¹, og evt. gøre disse billigere ved tilskud
- tillade øgede muligheder for anvendelse af autovacciner herunder polyvalente autovacciner
- tilskynde til ændrede driftsformer herunder foderoptimering omkring fravænnings
- indføre præmiering af lavt antibiotikaforbrug

I gruppen af kravdrevne tiltag anbefales det at

- opdatere Fødevarestyrelsens Antibiotikavejledning fra 2018²
- kravene til ordination af flokbehandling strammes, så behandlingsmønstre omlægges til enkeltdyrsbehandling
- afgiftsbelægge antibiotika til anvendelse til grise
- stramme grænserne i Gult Kortordningen
- øge antallet af besætningsdyrlægenes tilsyn³ i besætninger med højt forbrug af antibiotika
- skabe mulighed for på basis af data i VetStat og andre relevante databaser at etablere mulighed for at sammenligne ordinationen af antibiotika på nationalt og lokalt niveau ved inddragelse af data fra de enkelte besætningers anvendelse af antibiotika og besætningsdyrlægenes ordinationer af antibiotika
- vurdere hvilke faktorer i den risikobaserede kontrol, der skal vægtes højest
- øge antallet af kontrolkampagner rettet mod antibiotikaforbrug i grisebesætninger både hvad angår antallet af besætninger og hyppigheden af kontrollerne
- hyppig resistensundersøgelse på autoriseret laboratorium bør være et krav ved tilbagevendende behov for antibiotikabehandling
- indføre opgørelse af anvendt mængde antibiotika i fx ADD (eller anden relevant opgørelsesmetode) samtidigt med opgørelsen i kg aktivt stof (for at kunne fortsætte

sammenligningen med foregående år, hvor denne opgørelsesmetode har været benyttet). Udspringer af ønsket om kunne vurdere antibiotikaanvendelsen relativt til antal dyr/grisebiomassen

Baggrund

I 2019 anbefalede Det Veterinærmedicinske Råd⁴, at antibiotika-forbruget til svin reduceres med 2% om året i perioden 2019-2022, i alt 8% i forhold til forbruget af kilogram aktivt antibiotika i 2018, og at udfasningen af lægemiddelzink gennemføres ved en reduktion på 25% om året i perioden 2019 – 2022 med udgangspunkt i forbruget for 2018.

Det Veterinærmedicinske Råd anbefalede, at der ikke blev fastsat nye reduktionsmål i 2023, men at de allerede opnåede resultater blev vurderet inden fastsættelse af nye reduktionsmål.

År	Antal kg antibiotika anvendt til grise	Forventet forbrug i forhold til målsætningen	Forskel på forventet og realiseret antibiotikaforbrug	Realiseret mængde reduktion i forhold til 2018 (%)	Antal producerede grise
2018	74.010,51				32.571.400
2019	71.680,50	72.530,30	-849,80	-3,15	31.693.900
2020	74.382,79	71.079,69	3.303,10	0,50	32.018.300
2021	72.350,11	69.658,10	2.692,02	-2,24	32.645.800
2022	71.357,58	68.264,94	3.092,64	-3,58	31.669.500
2023*	73.939,80	66.899,64	7.040,16	-0,10	31.661.600

*Værdi for 1. kvartal matematisk fremskrevet til 1 års forbrug uden at tage højde for eventuelle årstidsvariationer.

Oplysninger om kg anvendt antibiotika til grise kommer fra VetStat. Det bemærkes, at datagrundlaget er dynamisk, hvorfor de nævnte tal kan ændre sig over tid, idet der efterfølgende kan foretages rettelser i datagrundlaget på grund af indtastningsfejl, forsinkede opdateringer, nye afgørelser mv. Oplysninger om antal producerede grise kommer fra Danmarks Statistik.

På trods af anbefalingerne skete der ikke en gradvis reduktion af anvendelsen af medicinsk zink i perioden fra 2019 indtil ophør af markedsføringstilladelsen for medicinsk zink den 26. juni 2022. Det er evident, at antibiotikaforbruget stiger betydeligt kort tid efter udfasningen af medicinsk zink.

Periode	Antal kg antibiotika anvendt	Antal producerede grise
januar – juni 2022	35.091,68	16.366.000
juni – december 2022	36.265,90	15.303.500

Oplysninger om kg anvendt antibiotika til grise kommer fra VetStat. Det bemærkes, at datagrundlaget er dynamisk, hvorfor de nævnte tal kan ændre sig over tid, idet der efterfølgende kan foretages rettelser i datagrundlaget på grund af indtastningsfejl, forsinkede opdateringer, nye afgørelser mv. Oplysninger om antal producerede grise kommer fra Danmarks Statistik.

Det Veterinærmedicinske Råd er opmærksom på erhvervets betydelige informationsindsats herunder afholdelse af 2 internationale konferencer med fokus på anvendelse af zink i griseproduktion, samt konkrete forslag til driftsoptimeringer op til udfasningen af medicinsk zink, men kan konstatere en manglende effekt heraf.

Det Veterinærmedicinske Råd er opmærksom på, at EUs veterinærlægemiddelforordning 2019/6 af 11. december 2018⁵ med ikrafttræden 28. januar 2022 med de i artikel 106, litra 1 bestemte krav om, at dyrlæger ved ordinerings af antibiotika sammen med dyreejerne blev forpligtet til at

overholde markedsføringstilladelsen for det enkelte produkt. Det Veterinærmedicinske Råd har allerede i 2019⁶ udtalt sig om dette forhold, og understreget uhensigtsmæssigheden heri ved en supplerende udtalelse af 21. marts 2023⁷.

Her tydeliggøres det, at Rådet fastholder sin anbefaling af 18. december 2019 om, at det anses som ansvarlig antibiotikaanvendelse, når anvendelse af et antibiotikum sker på baggrund af en konkret klinisk evaluering og en dyrlægefaglig vurdering af, hvad der i det givne tilfælde er den korrekte medicinske behandling, herunder en behandlingstidslængde som kan være kortere end den der er angivet i produktresuméet.

Ændringen i lægemiddelforordningen har betydet, at de praktiserende dyrlæger har opdateret deres lovpligtige vejledning for antibiotikaanvendelse, hvilket i sig selv kan have medført en vis forøgelse af den anvendte mængde antibiotika siden januar 2022. Det Veterinærmedicinske Råd anser den heraf afledte forøgelse af antibiotikaforbruget som marginal.

I forskningsrapporten DCA 203 fra maj 2022⁸ dokumenteres det bl.a., at antal grise behandlet mod fravænningsdiarré reduceres markant, når enkeltdyrsbehandling baseret på kliniske tegn erstatter flokmedicinering. I samme rapport dokumenteres der tillige en markant reduktion i antallet af smågrise behandlet for navleinfektion, når enkeltdyrsbehandling baseret på kliniske tegn erstatter flokmedicinering.

Resistensundersøgelser på autoriseret laboratorium bør være et krav ved tilbagevendende behov for antibiotikabehandling.

Ordinationen af antibiotika bør kunne sammenlignes på nationalt niveau ved inddragelse af data fra de enkelte besætningers anvendelsesmønstre og besætningsdyrlægernes ordinationsmønstre. Sammenligningen skal på besætningsniveau kunne bidrage til at sikre en lav anvendelse af antibiotika, og på myndighedsniveau anvendes bl.a. som et element i den risikobaserede udpegning til øget kontrol af besætninger og disses dyrlæger.

---

¹ <https://svineproduktion.dk/Aktuelt/Temaer/Zinkberedskab>

²

https://www.foedevarestyrelsen.dk/SiteCollectionDocuments/Dyrevelfaerd%20og%20veterinaermedicin/Veterin%C3%A6rmedicin/Antibiotika/FVST_Antibiotikavejledning_april_2018_4sidet.pdf

³ <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Sundhedsr%C3%A5dgivning-svin.aspx>

⁴

https://vetmedraad.dk/fileadmin/user_upload/Det_Veterinaermedicinske_Raad/Det_Veterinaermedicinske_Raads_anbefalinger_-_Til_forligskredsen.pdf

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32019R0006>

⁶

https://vetmedraad.dk/fileadmin/user_upload/Det_Veterinaermedicinske_Raad/DVR_anbefalinger/DVR_anbefaling_om_afkortning_af_antibiotikabehandling_2019.pdf

⁷

https://vetmedraad.dk/fileadmin/user_upload/Det_Veterinaermedicinske_Raad/DVR_anbefalinger/Svar_paa_SPC-spoergsmaal_fra_FVST_210323.pdf

⁸ <https://dcpub.au.dk/djfpublikation/index.asp?action=show&id=1490>